

Jaarkroniek 2023 tuingroep Abdij van Egmond

1. januari t/m april 2023

Nu het voorjaar is geworden kun je eigenlijk niet meer bedenken hoe het deze winter was. De tuinbankjes zijn weer uit de winterstalling gehaald en ook de tafels en stoelen op het Stilteterras. Ze nodigen uit om even uit te rusten, te genieten van de warmte, zon en rust. Het wilgenprieeltje (gevlochten van onze eigen wilgentakken) en de tuinbankjes in o.a. de Vlindertuin nodigen uit tot een moment van bezinning. Daslook en Kievitsbloem steken al hun kopjes boven de grond....

Hoe anders was de winter...

De eerste zaterdagse werkdag van 2023 kon niet doorgaan wegens de harde wind en de vele regenbuien. Op zaterdag 11 maart was het weer "raak"; sneeuw, vorst en ijzel maakten de abdijspaden spiegelglad, zodat ook die werkdag moest worden afgelast. Zoiets is in onze tuingeschiedenis vrijwel nooit voorgekomen. Altijd was het op de 2^e zaterdag van de maand wel redelijk tot goed tuinweer.

Gelukkig hebben jullie op de beide andere zaterdagen wel de "handen uit de mouwen kunnen steken". Ook de dinsdaggroep en de donderdaggroep en de "tussendoorwerkers" hebben afgelopen maanden veel werk verzet. In de winterperiode is er veel gesnoeid en opgeruimd, zo is de wilgenwand bij Jeroen van Noordwijk inmiddels klaar en is het wilgenprieel een gezellig zitje geworden.

Bij de buurkerk hebben de beukenhagen een flinke opknappbeurt gekregen. Eerst was er voor de wandelaar "geen doorkomen aan" en nu is het een mooie laan geworden met aan beide zichteinden een markante boom. Het kerkhof en het park zijn vrijgemaakt van oud bladafval, zodat jong groen de kop weer kan opsteken, de wilde bloemenweide met bramen is gesnoeid en er is nieuw hekwerk geplaatst. Ook is puin en oud afval opgeruimd, zodat het terrein van de buurkerk er weer verzorgd uitziet.

De abdijs tuin

De kruidentuin, direct achter de winkel, wordt geleidelijk aan omgevormd tot een kruidentuin die

geïnspireerd is op de ideeën van Hildegard von Bingen. Er wordt al een jaar lang gedurende 2 dagen per week aan gewerkt, vaak op de knieën in de volle grond, bij "weer of geen weer". Langzamerhand is alle onkruid "onder de knie" en hebben de diverse kruiden een nieuwe plek gekregen. Theekruiden vlak langs het terras, zodat bezoekers zelf kruiden kunnen plukken en een eigen kopje kruidenthee

kunnen maken. Langs de van Trierzaal staan diverse "keukenkruiden" en in het middenvak overwegend kruiden met een lichte geneeskrachtige werking.

In de vlindertuin, Pax-tuin en tuin van broeder Cor is veel wildgroei verwijderd. Ook de Strabotuinen en de moestuin zijn opgeschoond en voorjaarsklaar gemaakt. Hier en daar zijn struiken verplant. Bij de bloemenstroken in de Parkweide zijn grasranden weggestoken,

zodat de bloemenstroken vloeiender overgaan in grasland. Ook zijn we bezig om het grasveld in de Parkweide op te knappen. Het gras is kaal en overwoekerd met o.a. mos. Met verticuteren wordt mos en oud gras eruit gehaald. Met kalk en mest wordt de grond opgeknapt, waarna we de kale plekken weer gaan bijzaaien.

Verder is heel veel takafval versnipperd. De snippers zijn uitgespreid over de paden, zodat deze weer begaanbaar zijn. De begroeiing in de Bostuin wordt langzamerhand aangepast, zodat er meer lage en hoge vruchtdragende struiken komen, die minder last hebben van wildgroei dan de lage planten, zoals aardbeien.

Overall in de tuin zijn de nestkastjes weer schoongemaakt voor hergebruik dit voorjaar. Er zijn ook nieuwe insectenhôtels gemaakt voor de verkoop in de abdijwinkel. Verder zijn enkele bomen geroid, de meidoornstruiken op het talud zijn vrijgemaakt van de wildgroei door bramen. Ook hebben we dakgoten en regenwaterafvoeren geschoond en dan vergeet ik nog heel veel andere werkzaamheden in tuin en moestuinen op te noemen....

De **ombouw van de Kapittelzaal** is een bijzonder grote winterklus geworden, waar onze

tuingroep minstens 150 mensdagen aan besteed heeft, maar het resultaat mag er wezen. Zoals jullie weten wil de abdij de oorspronkelijke kapel, uit 1935 weer in gebruik nemen voor de vele kleine dagelijkse gebedsdiensten. De Kapittelkapel is intiemer dan de grote kerk, waardoor ook minder verlichting en verwarming nodig is. De kapittelzaal en naastgelegen ruimtes zijn helemaal opgeknapt, geverfd en opnieuw ingericht, meubilair is aangepast. Een gespecialiseerd technisch bureau heeft de verlichting, verwarming en

geluid- en video-installatie aangelegd. De rest hebben de handige

mannen van onze groep gedaan. Er is verwarming onder de koorbanken gemaakt. De oude klassieke koorbanken zijn op maat gemaakt voor de afmetingen van de kapittelkapel en weer helemaal opgeknapt in oude stijl, zelfs met de klassieke houten "pen en gat" en

boutverbindingen. Wat een vakwerk!! Ook zijn de kruiswegstaties opnieuw geschilderd en nog veel meer.

De Kapittelkapel zal eerdaags door de Gemeente worden ingewijd en in gebruik genomen.

.. en eindelijk mogen de klusmannen weer het groen van de abdijs tuin in...

2. mei t/m december 2023

Helaas is het mij niet gelukt om deze zomer een tuinkroniek te maken. Nu dus een "meermaandelijke" impressie over de periode mei t/m december en wat er zoal gebeurd is in en om de abdijtuin.

Tuinbankjes en andere tuinzitjes staan nu al weer in de "winteropslag". Ook de tafels en stoelen van het stilteterras staan er weer droog bij, klaar om te worden opgeknapt. Andere hebben al een likje verse beits gehad. De oude kapotte tuinstoelen zijn gesloopt en worden vervangen. Het voorjaar was nat, de zomer warm en droog; zelfs begin november was het nog lekker warm. Helaas ging de grondwaterpomp deze zomer kapot en stonden kruidentuin, boomgaard, vliedertuin en andere tuinen "droog". Een nieuwe pomp duurde enkele weken. Toen kwamen de eindeloze regenbuien...

Dit jaar hebben de moestuinen rijkelijk fruit, groenten en kruiden opgeleverd voor monniken en gasten. Zelfs de druiven van het Stilteterras en de Frambozen bij het Voedselbosje vonden gretig aftrek (o.a. bij de vogels). Bloemen en planten leverden decoratieve boeketten, een feest voor de mens.

(maandelijke) werkdagen

Alle weken, weer of geen weer, is er op dinsdagen en donderdagen in de tuin gewerkt, gemiddeld met ca. 7 personen. Ook op andere dagen waren enkele tuinvrijwilligers actief bijvoorbeeld in de moestuin, of de grote groentekas. Op de maandelijkse werkdagen kwamen vooral tuinvrijwilligers de handen uit de mouwen steken, die door-de-weeks geen tijd hebben. We hebben gewerkt op: 13 mei, 10 juni, 8 juli, 12 augustus, 9 september, 14 oktober, 4 november en 9 december. Op 9 september was ook de jaarlijkse abdijmarkt die veel bezoekers trok. Voor en met de tuingroep waren diverse activiteiten georganiseerd. De opbrengst ervan wordt gebruikt voor de aanleg van een grondwaterleiding met druppelsysteem voor de kruidentuin (Hildegardhof). Deze wordt in komende januari aangelegd. Op 4 november was de Landelijke Natuurwerkdag waarbij diverse "nieuwe" vrijwilligers (samen met vaste vrijwilligers) in de abdijtuin aan de slag zijn geweest. Zo hebben ze kunnen kennismaken met de abdij en haar tuin. Br. Geerard heeft na afloop nog een rondleiding gegeven. Over deze beide activiteiten is een aparte kroniek geschreven. Ook op de maandelijkse werkdagen is veel werk verzet. Helaas zijn we op 4 november en 9 december na de middag gestopt vanwege de aanhoudende regen. Ik schat dat we over het hele jaar gezien, ca. 1000 mensdagen actief zijn geweest in de abdijtuin en bij het onderhoud van gebouwen.

Wat hebben we deze periode gedaan?

Snoeien, schoffelen, onkruid uittrekken, planten en struiken verplanten, bomen en struiken rooien, nieuwe plantjes planten, putjes scheppen, dakgoten legen, greppels opschonen, compost omscheppen en toepassen, takken versnipperen en snippers toepassen, borderbeplanting opschonen, Beek uitbaggeren, oevers en taluds opschonen, Parkweide verticuteren, paden en straten vegen, bestrating bij de winkel opschonen, blad- en takkenafval opruimen, schuilplaatsen maken voor insecten en kleine dieren, etc. etc. Veel hè? En dan heb ik nog niet eens alles genoemd. En tussendoor? Voldoende tijd om bij te praten, te genieten van de mooie omgeving en te lunchen op het terras.

Nieuwe tuinvrijwilligers

Wat hebben we dit jaar veel nieuwe tuinvrijwilligers mogen verwelkomen: Egon (11 februari), Nel (13 mei), Renate (13 mei), Jos (9 augustus), Corine (12 oktober), Marjan (4 november), Jantien (4 november). We hebben geen afmeldingen gehad. De foto van enkele van jullie hebben ik al kunnen toevoegen aan de portretgalerij van de site van onze tuingroep. Kijk maar op: www.abdijtuinegmond.nl/s/.

Van harte welkom en hopelijk voel je je hier goed op je plek. Weet trouwens dat wij vertrouwelijk omgaan met jullie persoonsgegevens en dat de abdijs een vertrouwenspersoon heeft.

Enkele ontwikkelingen/ projecten:

Bepanting zuidborder Buurkerk:

Deze border was voorheen nogal wild en verwaarloosd. Dit voorjaar is deze border opgeknapt en op 13 mei hebben we diverse plantjes geplant. Het ontwerp is gemaakt door een student van het Clusiuscollege, als stageopdracht. De border ziet er eindelijk weer verzorgd uit, helaas groeit het onkruid ook weelderig en moet er regelmatig geschoffeld worden. Trouwens het hele terrein van de buurkerk en het kerkhof is dit jaar grondig onder handen genomen door onze vrijwilligers, waardoor het er weer aantrekkelijk en verzorgd uitziet. Het terrein is een vast onderdeel van de abdijsleidingen.

Strooiveld

Het gebied tussen de oude beuken op de plaats waar voorheen de abdijkerk heeft gestaan, is af en toe gebruikt als "strooiveld" om de crematie-as van een geliefde te verstrooien. Dit gebiedje is nu duidelijker gemarkeerd en opgeknapt. Ook hebben we een informatiepaneeltje ontworpen, dat begin januari wordt geplaatst.

De tekst (hiernaast) op het paneeltje is van br. Geerard.

Bostuin wordt voedselbos(je)

Sinds het voorjaar wordt de voormalige bostuin omgebouwd. De toenmalige bepanting vroeg te veel onderhoud.

Dit stukje van de abdijs tuin wordt nu verder ingericht naar de principes van de Agro-Forestry of voedselbos-landbouw. Hierbij worden bomen en struiken gecombineerd met andere gewassen en ontstaat een ecosysteem met een grote diversiteit en met planten die elkaars groei versterken. Kenmerkend zijn de diverse hoogtelagen die benut worden.

Deze tuin willen we geleidelijk aan verder ontwikkelen met bomen en struiken die vruchtdragend zijn en met een onder-begroeiing van planten die vooral gericht is op het verbeteren van de bodem en aantrekkelijkheid voor insecten. Enkele bestaande oudere karakteristieke bomen willen we behouden. Het terrein is echter veel te klein voor een compleet voedselbos. In dit voedselbos(je) staan gewassen die zon nodig hebben maar vooral ook struiken en planten die schaduw prefereren.

We streven naar een diversiteit van vruchten, zoals bessen, olijfwilg, mispel, kweepeer, hazelnoot, e.d.

Hierdoor ontstaat er een spreiding in de tijd van zowel de bloemen als de vruchten, waardoor er over een groter deel van het jaar voeding is voor zowel de insecten, als voor o.a. de vogels en de mens. De onder-begroeiing maaien we gefaseerd, zodat er altijd diversiteit blijft.

PAX-tuin

De PAX-tuin bij de oude ingang vroeg altijd veel onderhoud. Daarom is besloten om de lage bepanting te vervangen door robuustere planten, zoals Vlinderstruik, Hibiscus, Taxus, Skimmia e.d.. Gelukkig hadden we genoeg opbrengst van de abdijsmarkt en konden we nieuwe plantjes kopen. Deze zijn in november en december aangeplant. De omlijsting met Eonymus doet het overigens prachtig. Dat geeft hoop voor de toekomst.

Een gedicht...

De wind nam je mee naar het oosten, naar het licht van de nieuwe dag.

De wind nam je mee naar het zuiden, naar de rust van een nazomermiddag.

De wind nam je mee naar het westen, naar de gloed van herinneringen in het avondrood.

De wind nam je mee naar het noorden, naar de poolster om de weg te wijzen in de nacht.

De wind viel stil, je vond vrede en werd opgenomen in dit stukje levende aarde.

Enkele gebeurtenissen:

Zomerstorm

Op 5 juli raasde de storm Poly over Noord-Holland en trof vooral onze regio. Overal zijn bomen ontworteld en werden woningen, auto's, etc. beschadigd. Ook in de abdijtuin "hield Poly flink huis".

Afgebroken takken overal (en niet zo'n kleintjes ook), compleet afgewaaide kruinen uit grote kastanjabomen versperden de weg en ook enen majestueuze eikenboom van wel 80 jaar oud lag gedrapeerd boven op een coniferen, die onder het gewicht werd geplet. Wat een ravage!

Als tuingroep zijn we weken bezig geweest om op te ruimen, takken te zagen, takkenrillen te bouwen en kleinere takken te versnipperen. Enerzijds doet het een pijn om te zien hoe natuurgeweld zo'n schade kan veroorzaken, anderzijds geeft dit ook weer ruimte voor nieuwe groei. De sporen van de ravage zijn hier en daar nog steeds niet uitgewist. Leuk om te weten is dat een deel van de omgewaaide eik zal worden gebruikt om beelden te maken voor de Adelbertusakker. Beeldhouwer Jos Apeldoorn zal ze gebruiken, maar eerst moet het hout enkele jaren drogen in de vrije natuur. Ook de brouwers van abdijbier hebben belangstelling. Ze willen een deel van het hout gebruiken om eikenhouten vaten van te

maken. Probleem is alleen: "Waar vind je nog een kuiper die vaten kan maken?". Overigens lieten de afgebroken stronken ook mooie plaatjes zien...

Zomerbier

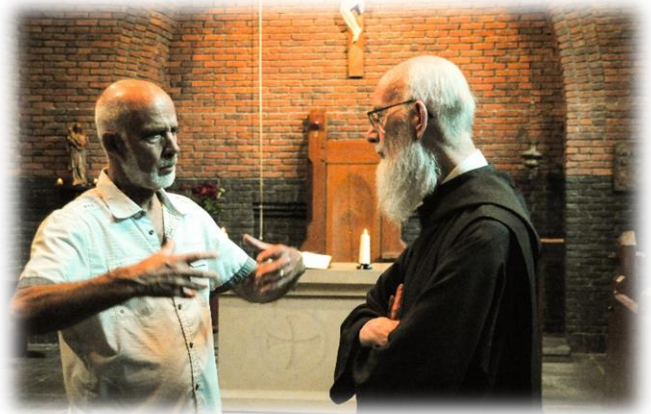
Ter gelegenheid van het 450 jarig ontzet van de stad Alkmaar en de schade die daar toen bij was aangericht aan de abdij van Egmond, presenteerde de brouwerij een nieuw (eenmalig) biertje: "De tranen van Adelbert". Deze vond gretig aftrek, ook bij de monniken.

Kapittelkapel

De vernieuwde Kapittelkapel is op 15 juni door de Gemeente in gebruik genomen.

.. en eindelijk mochten de klusmannen van de tuingroep weer het groen van de abdijs tuin in...

Zo maar..

Wat doe je als poes als het regent?

Gevonden in een composthoop....

Kees, bedankt voor de mooie pompoenen

Fleurige nestkastjes (zelfgemaakt) vinden gretig aftrek in de abdijswinkel. De opbrengst is voor de tuingroep

Zomer bij De Beek..

Herfst op
de
Parkweide

3. Landelijke Natuurwerkdag 4 november 2023

Inleiding voor de deelnemers:

De tuin (4 ha) van de Abdij van Egmond bestaat uit verschillende onderdelen. Deze dag hebben we op een drietal locaties gewerkt.

We waren met 20 personen. Hiervan hadden 8 deelnemers zich voor de 1^e keer ingeschreven voor de Abdijs tuin en helaas 2 afmeldingen wegens ziekte.

Henk, coördinator van de tuingroep, hield een korte inleiding over de historie van de Abdij van Egmond en de Adelbertusakker om iedereen een "gevoel" te geven bij deze historische en monastieke locatie. Leuk om te noteren is, dat de abdijs tuin wordt onderhouden door een groep van ca. 40 vrijwilligers, waarvan er nu 12 aanwezig waren. De tuingroep is 15 jaar geleden gevormd na afloop van de 1^e Natuurwerkdag waar de abdij aan deelnam. De deelnemers waren toen zo enthousiast dat ze besloten om maandelijks onderhoud te doen in de abdijs tuin. Het was deze dag dus ook een 3^e Lustrum van de tuingroep.

Er was een warme ontvangst in het restaurant bij de abdijs winkel, een goed verzorgde lunch en een droge nazit met thee, koffie en koekjes. We zijn ivm de vele regen een uurtje eerder (dan gepland) gestopt met werken, maar dat mocht de pret niet drukken. Aan het einde van de dag was er nog een rondleiding langs de diverse delen van de abdijs tuin en mocht er ook een blik worden geworpen op het architectonisch mooie en sobere interieur van het abdijsgebouw.

Henk verdeelde na de inleiding de werkzaamheden:

1. Buitentuin (PAX-tuin):

Deze buitentuin bij de oorspronkelijke ingang van de abdij (1932) heeft diverse bloemen en kruiden. Helaas worden de lagere bloemen overwoekerd. Besloten is om deze uit te spitten en te vervangen door hoger groeiende planten, kruiden en struiken. Hier en daar moest die dag nog ruimte worden gemaakt en daarna kon er worden geplant. Na afloop bleek dat we te weinig plantjes hadden gekocht. Komende maand moeten we dus nog diverse planten bijbestellen. Desondanks ziet de tuin er al veel verzorgder en completer uit.

2. Moestuין:

Bij de moestuin is ook een kruidenspiraal met

kruiden voor de abdijskeuken. Het bouwwerk van deze spiraal is afgelopen jaren vervallen geraakt en de kruiden teveel uitgegroeid. Jullie hebben die dag het oude bouwwerk opgeruimd. Met stenen en ander bouw- materiaal, aarde en compost is een nieuwe spiraal opgebouwd. Ook hebben jullie de eerste kruiden geplant. In de grote plantenkas staan nog diverse kruidenplantjes die komend voorjaar groot

genoeg zullen zijn om overgeplant te worden naar de kruidenspiraal, zodat de broeders en gasten van de abdij kunnen genieten van een smakelijke maaltijd van eigen bodem.

3. Duinbeek:

De duinbeek regelt niet alleen het grondwaterpeil in het centrale deel van de abdijtuin, maar het is ook een ecozone, met een grote biodiversiteit. Helaas worden de stinzenplanten, varens, etc. op de oevers overwoekerd door o.a. bramen, wingerd en brandnetels. Die hebben jullie verwijderd om de planten weer groeiruimte te geven. Ook hebben enkele sterke deelnemers het bladafval uit de beek gebaggerd, om te voorkomen dat het water- en bodemleven verstikt.

Verder zijn de struiken rondom de bijenkasten stevig gesnoeid, zodat de bijen komend voorjaar weer een ruime vliegroute hebben.

Ook br. Geerard, die als tuinbroeder de contactpersoon is voor de tuingroep, heeft die dag "een stevig handje" meegeholpen. De broeders willen verantwoord omgaan met de aarde en streven naar meer biodiversiteit in alle delen van de abdijtuin. Bij ons tuinonderhoud staan daarom ecologie, bodemkwaliteit, mens en natuur centraal.

Een van de deelnemers schrijft na afloop:

Na de inleiding van Henk weet iedereen nu wat er wordt verstaan onder hgelbed, permacultuur en kruidenspiraal.

Gemotiveerd verdelen we ons over de drie klussen die vandaag op de agenda staan. We: gezinnen, vaders, moeders, dochters, geïnteresseerden in tuinieren, geïnteresseerden in de abdij,.... allemaal aardige mensen.

Tot het 's middags serieus ging regenen hebben we de tuin toch weer een beetje verder op weg kunnen helpen. De goede, warme lunchmaaltijd was hierbij natuurlijk een goede motivator.

Gastvrij worden we ook weer uitgeluid met koffie en thee. De natuurwerkdag 2024 staat al genoteerd in de agenda.

Bedankt allemaal, mede namens de broeders, voor jullie inzet en wellicht tot ziens.

Abdij in Kerstsfeer,
speciaal gemaakt voor de
avondwandeling van de kinderen uit
het dorp op 15 december

Tenslotte wens ik jullie alle goeds voor 2024

De Nieuwjaarsbijeenkomst van de abdij voor alle vrijwilligers is op:
vrijdag 5 januari, om 18.30u in het restaurant.

Onze eerstvolgende maandelijkse werkdag is op: **zaterdag 13 januari 2024.**

Bedankt namens de broeders en hartelijke groet,
Henk, 28 december 2023

Tuinwerkgroep Abdij van Egmond,
info@abdiytuinegmond.nl www.abdiytuinegmond.nl